

Seks gode råd til appliceringen

Af højskoleforstander, Henrik Nymann Eriksen, Hillerød

Applicering i forkyndelsen handler om at hjælpe sine tilhørere ind i et felt, hvor Guds ord og vores liv kommer i berøring med hinanden. Det kan ske af sig selv, for Guds ord er ganske livsnært også før vi forsøger at adressere det ind i vores tilhøreres liv. Men ofte har tilhørerne brug for, at prædikanten hjælper os lidt på vej, - og det skal vi så gøre. Vi skal hjælpe vores tilhørere til at se Guds ords betydning ind i deres egen livssituation.

Jakob taler om Guds ord som et spejl (Jak 1,23). Det er et godt billede at have med sig, når vi tænker på applicering. I et spejl ser vi jo os selv. At se sig selv i Guds ords spejl er derfor at opdage, hvordan vi tager os ud i Guds øjne. Nogle gange skal man stå længe ved Ordets spejl, før man opdager sig selv i det, og ofte skal vi have lidt hjælp. Det er det, vi har forkyndere til!

1. Spørg dig selv: Hvad er budskabet til mig i denne tekst?

Appliceringer kan godt blive lidt klichéagtige, og en hjælp mod det er, at vi applicerer på os selv først. Hvad vil Gud sige mig? Hvad ser jeg selv i dette hjørne af Ordets spejl? Det første skridt på vej til, at budskabet lander hos tilhørerne i god applicering, er, at det har landet hos os selv først. Når du er klar over, hvordan tekstens budskab lander i dit eget liv, kan din applicering ind i tilhørernes liv få nerve og relevans.

2. Vær opmærksom på identifikationselementer i teksten

Bibelen er fuld af mennesker, menneskelige relationer og menneskelige erfaringer. Alt dette menneskestof ligner ofte noget, vi kender. At opdage det menneskelige erfaringsmoment i teksten er ofte en foræring til appliceringen. Nogle gange ligger det lige for, fx Martha og Maria, som har mistet deres bror, eller Peter, som benægtede sin relation til Jesus. Men andre gange skal vi leve os lidt ind i situationen. Det gælder fx Paulus' breve, hvor forståelse for den menneskelige kontekst ofte er noget, der kræver indlevelse og lidt ekstra læsning om historiske forhold. Andet Timotheusbrev handler fx om en ung kristen leder, der har fået overdraget stafetten på et tidspunkt, hvor vækkelse er blevet til tilbagegang, og hvor hans åndelige forbilleder er ved at forsvinde for ham. Den baggrundsviden hjælper ikke bare til at forstå brevet rent historisk, men også til at applicere budskabet ind i fx kristne lederes erfaringsrum i dag.

3. Vær opmærksom på, at vores relation til Gud ofte beskrives ud fra de grundlæggende menneskelige relationer.

Jeg tror ikke, at det er tilfældigt, at alle de grundlæggende relationer vi er i som mennesker også bruges om vores forhold til Gud: Gud som vores far (forældrerelationen), Jesus som vores bror (søskende relationen), Jesus som vores ven (venskabet) og Jesus som menighedens brudgom (ægteskabet). Gud har allerede gjort et omfattende appliceringsarbejde, som er lige til at gøre brug af. Disse grund-relationer lever vores tilhørere i og af hele tiden. Det er Bibelens eget illustrationsmateriale, som stikker dybt, både som noget vi har erfaret, og hvis det er noget, vi savner.

4. Brug erfaringer fra dit eget eller andres liv.

Det kan være dagsaktuelle erfaringer fra arbejdet eller familien, men det må også gerne ligge længere tilbage eller være noget, som du har mødt igennem andre mennesker. Det skal bare være med til at illustrere tekstens pointe og relevans. At bruge sig selv på den måde, er at blive en trædesten i åen, som vores tilhørere kan træde ud på og dermed selv komme i kontakt med budskabet på den anden

side. Det behøver ikke kun at være succeshistorier, men må også gerne være ting fra kristenlivets skyggeside.

5. **Illustrer tekstens pointer med billeder fra tilhørernes verden.** Ikke kun menighedens og den kristne subkulturs verden, men meget gerne den verden de kender fra deres arbejde, deltagelse i samfundslivet og det offentlige rum i det hele taget. Billederne kan være med til at give en forståelse af budskabet, og hvis billedet ikke er hentet fra gammeldags landbrug og fiskeri, men fra vores nutidige livsvirkelighed, så opleves budskabet straks mere relevant. Denne form for applicering er måske kun indirekte, men alligevel nok så væsentlig, fordi den forbinder vores tid med tekstens budskab.
6. **Giv eksempler fra tilhørernes verden.** Når abstrakte ord og begreber dukker op, så giv eksempler på, hvad det kan være i dine tilhøreres verden. Synd er et meget brugt begreb i Bibelen, og derfor også i kristen forkyndelsen. God applicering giver eksempler på, hvad synd er i tilhørernes aktuelle hverdagsliv. Det samme gælder for øvrigt kærlighedens gerninger i det nye liv. Fortæl hvordan de ser ud i helt almindelige kristne menneskers liv med hinanden. Hvis vi altid eksemplificerer på samme måde kan det blive lidt stereotypt, så tænk dig godt om.

Nogle gange skal vi ikke gøre det for kompliceret. Forkyndelse handler helt enkelt om at svare på to spørgsmål overfor bibelteksten: Hvad står i teksten? Hvilken betydning har det for os i dag? Tekstnært og livsnært.